

ozrè se še jedenkrat po ravnem žitnem polji, na svoj rojstni kraj, na hišo, v katerej več src bije zanj, na potok, pri katerem se je igral in radoval. Sroč mu hoče žalosti počiti, a vendar ne joče, nego gorko priporoča svoje rojstno vas in očetovo hišo najvišjemu ohranitelju, rekoč: Bog vas obvaruj mili hribčeki, zelene ravnine in vas prijetne loge; mir naj kraljuje v tebi moja rojstna vas in ti stara hiša, v katerej je tekla moja zibelka, ne zruši se tako hitro, da te moje okó, če se še kdaj povrnem, vidi in da se pri svojih ljubih zopet raduje.

Nekako okrepčan méri široko cesto proti glavnem mestu, kjer ga preoblečejo, ter ga uče stopati, puško in bodalo sukati, in smrtonosen svinec na sovražnika metati.

Malo časa kraljuje ljubi mir po deželah. Ljudjé so nepravíčni, ošabni in kdo vé, kaj še vse! Bolj in bolj se širijo sovražne namere zdaj v tej, zdaj v unej državi, katere na jedenkrat prikipé do vrha, vojska se začénja, in prej, ko bi kdo mislil zaropoče bobén in zapoje trobenta. Truma za trumo, kardelo za kardelom pomika se na bojišče.

Tudi naš vojak novinec junaško stopa za razvito vojaško zastavo. Spominja se domačih livad in svojih dragih; mili glasovi domačih zvonov zvoné mu po ušesih, a ti spomini ga kar nič ne ožalosté, ker vé, da gré v boj za pravično stvar in tudi za svoje drage, in za svojo milo domovino. Ponosno gleda zelene travnike, kjer se pase lepa živina, vinograde, polje, kjer žito zori in kjer utrujen starček mirno počiva pod domačo lipo; gleda mesta, kjer se razvijajo znanstva in kjer cvetó umetelnosti in kjer breskrbni otroci po vrtilih igrajo. „Ne bojte se, ljuba moja mati!“ pravi pogumni vojak, „nič se ne bojte vi očetje in ne trepetajte pred sovražnikom, kajti zagotavljam vas, da bodo moje prsi in prsi tisoč drugih junakov vsem vam varno zatišje. Hrabro in pogumno se bomo bíli, kadar bo de treba, in z veselím spominom, da se nijsem sam zase boril, nego za ljubi svoj dom in za cesarja, bodem tudi padel in umrl junaške smrti.“

Ako tudi tebe, slovenski mladenič, pokliče cesar v vojaški stan, nikar ne žaluj, ker vedi, da je ta stan zeló potreben. Pomisli pa tudi, da ima vsak stan svoje trpljenje in tudi svoje veselje.

Čebelica.

Kdo pravi ti čebelica
V cveticah da je slád?
Umétnosti kdo te učil,
Da beli delaš sát?

Mar rekla ti je mática
Nabirati medú,
Da toliko dobimo ga
Iz nježnega satú?

Kdo pridnosti te je učil,
Kdo kaže tvoj ti stan?
Kdo kaže pot na polja ti,
Od kod ti um je dan?

Lastnosti te, živdica,
So dane od Bog;
Zatorej vse, karle živí,
Prerado te ima

Ti pridnosti si lep izgled,
Ti kažeš nam lepó,
Da njemu le, kdor dela rad
Življenje je sladkó!

Io. Gabršek.